

No. 4.

Mahjas Weefis

1884.

1884.

29. gada-

gahjums.

Maksa ar peesubstanciam par pasti:
 Ar Beelikumu: par gadu 2 r. 35 f.
 Ar Beelikumu: par gadu 1 " 60
 Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
 Ar Beelikumu: par 1/2 gadu " 85

Maksa ar peesubstanciam Miga:
 Ar Beelikumu: par gadu 1 r. 75 f.
 Ar Beelikumu: par gadu 1 " 90
 Ar Beelikumu: par 1/2 gadu " 55

Mahjas Weefis isnahk weencis pa nedetu.

Mahjas Weefis teel isnahk sestdeenahm no plsti. 10 jahlot.

Maksa par studinascham: par weenas slejas imalku ralisu (Piti) cindur, jeb to weetu, to tahda rinda eesim, maksa 8 sap.

Mekasija un espedicija Miga, Ernst Plates bilshu un gramatu-bru-lataru un kuru-lecture pee Pehtera basnijas.

Nabditas. Jaunatass, sinas, Telegrafa sinas. — **Selshemes sinas:** Riga, Austra, Dubultas, No Vichu-muichas, No Balmeeras, No Nuvmischem, No Smiltenes, Plehschu nedardi, Lecpaja, Peterburga, Maslawas, Rijeiva, Plestawa, Abrijemes sinas, Politikas pabrslats, Rumanija, Konstantinopole, Selgawas, Latweeschu Aweises, Miga, Latweeschu Beecoribas Sinibu Kommissija. — **Beelikuma:** Brihnischijs sapnis, Breesmiga naktis. — Grauti un seedi.

Sina.

„Mahjas Weefis“ wehl war pastellet un wist schini gada isnahkuschee numuri ir dabujami. Maksa par „Mahjas Weefis“ atrodahs usfihmeta katra numura pirmas lapas puses angshas gala. Peenemshanas-weetas tahs paschas, ka jaw senak isfludinatas.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefis“ iwrafsneels un atbildschais redaktors.

Jaunatass sinas.

Riga. Wiltigas naudas fabrikas usfehshana. Mijwatar ta sauzama „wezpilschta“ (Celsch-Miga), ta „B. W.“ sinu, kahda dseh-reenu pahdotawa polizija apzeetinaja pee Raunas peerakstite Peteri T., wiltigu naudu isdodot. Bahrmellejot pee wina atrada weenu pakaltajistu 25-rublu kreditbifeti, diwdesmit wiltigas 1-rublu kreditbifetas un par 40 rubleem pakaltajistu sifhu naudu: 20, 15 un 10 kapeiku gabalds. T. isteiza, ka scho naudu dabujis no St., kas dsihwojot Bahrdaugawa pee Selgawas schofejas, pascha nama. Kad ari polizijai jaw bija sina nahkuse, ka St. nodarbojotees ar wiltigu naudas fabrikaziju, tad nakti no otrdeenas us freschdeenu isdarija St. nama pahrmelleshamu, pee kam pee wina sehta seena schkubni atrada wisadus preeksh papihra naudas fabrikazijas waja-dsigus apparatus; otra schkubni usgabja leelu dselstkaroti preeksh metalu kauseshanas. Dshwolki pahrmellejot, pee St. pascha un pee wina lihdsesdshwotajeem Zahna J. un Jorga U., atrada daschadus naudas fabrikaziju leezinajochus rakstus un stempeles. Fabrikanti nu apzeetinati, bet leedsahs, ka nodarbojuschees ar naudu fabrikaziju un isplahschamu.

Teatris darba deena. Nahkoshu zetortdeenu, 26. janwari, tiks israhdita luga „Datteris Klaus“, kas pee skatitajeem leelu patilshamu eemantojuse, tapehz preezajamees pasinodami, ka scho patilshamo lugu dabufim atkal redset.

Sirgu sirgus, us esplanades, schogad ir dauds dsihwals neta pehdejs pahra gaddis. Starp leelu pulku sirgeem reds ne tilai leperus un darba sirgus, bet ari labi dandis ta fantu „goda sirgu“.

Smalka blehdiba. Lai gan kahdas reises jaw par tahdu paschu blehdibu, kahdu es

peedshwoju, awises sinots, tad tomehr reti kahds to lahga buhs eewehrojis un pehdigi, tad triht blehschu nagds, neprot isfargatees. Tapehz eestatu par sawu peenahkumu pasinot scho sawu atgadijumu, us kam wiswairak weilalneelus daru usmanigus, lai fargahs no tahdeem pirzejeem. Sestdeen ap pulstien 6 pehz pusdeenas mana weikalā eenahl jauns wihreetis pelekā apgehrba, wideja auguma, weikli steigdams prasa, waj newarot dabut schkinki. Atbildu, ka war gan. Winsch nu isluhdshahs prowi no labala; ja buhschot labs, tad leelmahte patureschot wisu, un wehl peebilda, ka schepat us otra stuhra leelmahte weenu nehmuise, bet garscha tam nebijuse laba, to tadeht atshutijuse atpafat. Us manu prasijumu, preeksh kahdeem lungeem, winsch usdewa sinantu familiju, panehma prowi, no-prasija zenu un aishghja. Pehz kahdahm 15 minutehm winsch steigdams atnahk, israhdidams, ka nemas nebij tahds isfahzis, jo no dotas prowes tilai puse bij nogreesta. Schkinkis esot labs, lai noswerot un usrakstot zil malka, es to daru; winsch nu schkinki grib nemt lihds, bet es bes samalkas to ne-attahwu. Pirzejs, redsedams, ka ta wis ne-eet, nu prasa, lai tuhlin peesuhtha, jo fungi gaidot us pusdeenu. Es sawam puifim eedeiwu schkinki un rehkinumu, un ta tad abi aishghja. Turp nonahkuschji, mans puifis paswana, durwis atwerahs, pirzejs panem schkinki un ee-eet eelscha, puifi atshahdams abra. Pa masam brihtinam winsch isnahk un fala, lai atnesot rehkinumu. Puifis tam pasneeds rehkinumu, bet winsch atkal ee-eet eelscha. Pehz masa brihtina atkal isnahk un fala, ka schkinkis gauisham labs un la leelmahte wehletos wehl otru, bet drusku masaku. Mans puifis, nelo laumu nodomadams, steidsahs pehz otra, par pirmo naudu nedabujis. Man tuhli schahwahs prahta

tahs blehdibas, kas jaw Celschriga bij pastrahdatas, peeteizu, lai fargajahs, ka neteel peekrahpis. Ar otru schkinki winsch nu steidsahs projam. Turp nonahzis, no nama lunga kreetni teel sarahis. Rehahdu schkinki ne-esot pastellejuschi, laifam pahrikatijeem tapat, ka pirmahs, kas ir teizis, la schkinkis esot preeksh wineem, bet pa masam brihtinam atnahzis atpafat, luhdsis peedoshamu, ka pahrikatijeem, jo schkinkis zitur janonesot. Blehdiba nu gan nahza gajima, bet weiklais blehdis lihds ar schkinki palika tumja. (B. W.)

Telegrafa sinas.

Lecpaja, 18. janwari, pulstien 5 1/2 pehz pusdeenas Kielera eljas fabrika, ofias seemeta puse, ap pusdeenas laitu iszehlahs uguns, pahrnemdamis fabrikas maschinu tel-pas. Bretschu krahjumi pa datai glahbti, bet leesmas ta trato, ka fabrikas glahbschana ne-espehjama. Ugunsdshfehjei un sprizes pilna darba.

— 19. janwari. Wafarejais ugunsgrahts Kielera fabrika beidsahs ne ilgi pirms bree-migas antas fahkuma. Maschinu tel-pas fabrika, fabrikas nams ir isdedsis un maschinas postā. Bretschu krahjumi pa leelakai datai glahbti. Spihkeri un dsihwojama ehla palika ne-aistilki. Darbeem pilnigi jaduf. Prezes un maschinas apdroschinatas „Zakora“ beedribā par 315,000 rubl, atlikums — tomerz-beedribā. Wisa zaur ugunsgrahku padarita shahde lihds 600,000 rubl. leela.

Peterburga, 19. janwari. Finanzministe-rija isfludina zaur „Wald. Westn.“, ka wina neds esot eefneeguse walstspadomei preeksh-likumu par personu nodoklu eeweshamu, neds ari to gribot darit. — Astrachanas guber-nators, generalmajors Petrows, eezelts par schandarnu korpusa schtaba preekshneetu.

Gelshjemes finas.

Rigas Latweeschu 3-klasigā meitu skola, tapat lā wifas Rigas skolas, nu ari jaw gan-drihs pahrpildita; wismasakais to war jazit no winas apafschejabs klases, turā schim brihscham 55 skolneezes. Abas augschejās klases esot apmekletas no kahdahm 40 skolneezehm.

Austra. Dajchadu kawelku dehl scha meh-nescha eefahkumā naw isfludinatas finas par tagadejahm beedribas naudas buhschanahm. Us daschu beedru wehleschanos Austras walde muhs luhds dot schahdu pasinojumu: Lihds 1. janwarim sch. g. beedru dalibas kapitāls istaisija 113,667 rubl. 49 kap. No 1. janwari lihds 15. janwaram sch. g. peenahza klast 5977 rubl. 28 kap., tā la us 15. janwari beedru eemafajumi fasnedsa 119,644 rubl. 77 kap. Peezi pirkti lugi malfaja kopā 91,000 un par Mhlgrahwi jaunbuh-wejamo lugi isdoti lihds schim lihds 11,000 rubl., kopā 102,000 rubl. Korrespondent-rehderam preeksch lugu isprowianteschanas aisdoti 12,000 rubl., tā la kasē atrodahs pawisam nepilni 6000 rbl., no kureem 5000 rbl. nogulditi pee 3. sawstarpigahs kredit-beedribas un nepilni 1000 rbl. atrodahs kasē. Joprojam jasino, ka beedribas walde nodomajuse Wentspilt list buhwet otru beedribas lugi un buhwes kontraktis laitam jaw tiks noslehgtis schinis deenas. Beedriba nem ari tekoschā gadā beedru naudu pretim katrā laikā, bet schahdi naudas eemafataji nenems wis dalibu pee schi gada pelnas, bet dabuhs tikai par sawu naudu 5—6% aismalfatus, pehz generalapulzes nospreeduma. (B. B.)

Pehrna jā gadā Rigas ostā atbrauzā 2508 lugi, proti 1103 buwu lugi un 1405 twaifeni. 1882. gadā atnahuscho lugu skaitis bij 2609, 1881. gadā — 2359, 1880. g. — 2928 un 1879. g. — 2766.

Regantiba. Laudonā peerakstītā Annete B. sinoja, ka 9. janwari winas mahsa Dahrta L. tiluse fakerta no nepasibstameem tehwineem, kas pee winas pasrahdauschi waras darbus. Israhdijahs, ka wainigee bij Jegora Antonowna forku strahdneeki Artillerijas eelā Nr. 28, un proti: Brochorš Timofejewš, Sawelis Larionowš, Wasils Laska, Michejs Lisowstis un Jwans Jomins. Leeta nodota ismekleschanas pri-stawam. (B. B.)

Kā no naudas war tapt wald. Blehschi fahlt jo deenas smalkakus tibklus ismest preeksch sawu upuru sakerschanas un tapehz it derigi, ka laikraksti laudim tabdus nedar-bus dara sinamus, lai sinatu fargatees. — No sawas puses pasinoschu schahdu nesen notikuschu blehschu stiku. — Muzes apgabala laudis bija isgahjuse ta wehsts, ka L. kro-dseneeks atstahschot krogu un tadehl wina weeta no nahfoscheem Jurgeem dabonama. Tē kahdā baltā deenā nonahl pee kaleja *** lga sweschš wihrs un winam stahsta, la pee-nehmis prahwo L. krogu ar klastefoschajahm sudmalahm. Usrahdijis ari preekschkontraktu un kwihstes, ka 3000 rublu (!) eemafajis. Wina tehnam esot muischele, un meklejot preeksch sewis laba kaleja. Kad nu schis tē turumā buhdams dširdejis, ka *** lgs labš kalejs, tad winu nu usazinajot, lai brauz lihds us Rigu — laitam muischeli eetejis Rigas turumā — tur wareschot ar tehnu salihgt. Pee tam sweschais pahrskai-

tijis sawu naudu, bijuschi ap 600 rublu. Sahzis rehlinat un schehlotees, ka nu pulka naudas isejot, 3000 rublu eemafajis, tirgo-schanahs papihri japehrl, tapat wisa preze un inventars jagahdajot u. t. t. Galu galā *** lgam lizis preekschā, waj winsch, ja ka-leja weetu salihgschot, schim nepaleenetu kahdus fintinus. Droschibas dehl lai jel panemot lihds. Kā runats, tā darits. Dtrā rihdā abi dodahs zekā, *** lgs panem sawu krahjumu no 350 rubleem lihds. Garam braukdami eegahjuschi jaw peenemajā L. krogā, to apskatitees, sweschais til peekodi-najis, lai krodssineklam neta nemin, ka wina krogš jaw zita rokā. Tad aibrakuschi Rigā. *** lgs wedinajis, lai sweschais draugs nahl lihds pee wina radeem, bet tas atbild: „Nē, eesim pirms pee maneem radeem, tad sinas-feet tatschu pehzal saweem radeem pateikt, ka salihguschi, jo tur atradim ari manu tehnu.“ Prahtigs preekschlikums. Abi eet, bet kā tad nu tā nosalis lai eet, tatschu ja-cemet kahds schinabis. Ge-eet abi weef-nizā, sweschais tur top apswiezinatš ar „schwager“ un, kā jaw tahdā radneezigā pa-sibschanā nahl glahsite aif glahsites un — galwinas ari jaw fiktas. Tē sweschais *** lgam leel preekschā jaunu plahnu, proti, lai abi nobfenot sawas kuplās pilnbahrsdas. *** lgs gan negribejis, bet „Zureden macht Soldaten.“ Rogahjuschi pee kahda bahrs-dšineja. Sweschais upurejis pirmais sawu bahrsdu, tad nahzis *** lgs. Kamehr nu *** lgam bahrsdu nogreesch, tamehr draugs pa-nehmis wina kaschoku ar wiseem 350 rbl. un — ar Deewul! Nu gan steidsees us sinamo weefnizu un prasijis pehz mineta schwagera, bet dabujis atbildu, ka dimi bahrsdaimi lgi gan tē bijuschi, bet scho winsch pirmo reis til redsot, un ka katru, kas labi patehre, mehdsot pasaukt par schwageri. (B. B.)

Dubultōs, kā „Rijschl. Westniks“ dširdejis, tagadejais Rigas Kreewu teatra wadons, Lawrow lgs, grihot buhwet wafaras-teatra namu, preeksch kam ari jaw eemantojis tā sauzamo Jaun-Dubultu parku, Dubultu wof-fala turumā.

Ro Bischu-muischas. Schejeenes Daniela palihdsibas beedribai bij swehtdeen, 15. janwari, general-apulze un preekschneezibas zelschana. Tika eezelti: par beedribas preekschneeku — J. Wismann; par wina weetneeku — A. Lohsberg; par rakstu-wedeju — L. Storch; par wina palihgu — J. Rosler; par kaseeri — A. Trager; par wina palihgu K. Wulffohn; par kontroleereem — Th. Mundt un J. Rose. Mehnescha naudas malfajchana un jaunu beedru usnemischana notiks turpmal tapat lā lihds schim to swehtdeenu pehz 1. un to swehtdeenu pehz 15. datuma katrā mehnesi, beedribas lokālā Silbert kungā mahjā pee Bischu muischas (Bienenhof). J. B.

Walweeras muischas ihpaschneeks, G. v. Loewenstern lgs, pahrdewis sawa pagasta 88 semneeku zeematus, kopā 3049³/₄ dahldern leelus, par 604,390 rbl., t. i. dahlderi par 198¹/₄ rbl.

Ro Nurmischeem (Siguldas draudse). Nurmischeem atrodahs us kreisā Gaujas kraista, kahdās 6 werstis no Siguldas us seemeta pusē. Scho apgabalu dabas mahmulina dees-gan apbalwojus ar jautumeem. Tur atrodahs leelas grawas ar daschadeem jaukeem lapu kokeem, kā osoleem, leepahm, klawahm un

behrseem. Apstrahdatā seme ir wiswairat lihdsena un deesgan angliga. Nurmischeem ir gruntneeki un ir eepirkuschi sawas mahjas preeksch kahdeem gadeem par wideju malfu, un tadehl deesgan pahrtikuschi. Pagahjuschos laikus eemehrojot, katris war redset, ka schis pagasts pehdejs gaddš materialigā sinā kreet-nus fokus us preekschu tizis, pahr ko waram preezatees. Bet attihstibas sinā tas wehl dascham labam pagastam ir patat palizis. Jo tē wehl naw nekahdas fabeedrigas dših-wes. Tadehl jauneku un jaunawu fatilschanahs un preeku weetas ir krogi, kas katru swehtdeenas wafaru tšchum un mudsch no zilwekeem.

Nu gan buhtu laiks, krogu preekus at-stahst un us dseedaschannu pulzetees; jo tai aridsan ir sawi preeki. Bet starpiba starp pirmajeem un pehdigajeem preekeem ir ta, ka pirmeeje maitā tikumigu dšihwi, bet peh-dejee to ustayā un isglitho. Tadehl to us-fahlot, nebuhs bihtees no grehtumeem, kas eefahlot zekā stahjahs, jo katrs eefahkums ir grehts.

Nurmischeem ir pascheem sawa pagasta skola, turā jaunā pa-audse dabu sawu mah-zibu no seminarā isglithota skolotaja. Schis zaur uszihligu strahdaschannu ir eemantojis labu pulzinu skolneeku. Bet katrai leetai ir sawa labā un kreisā puse; tā tas ari schē parahdahs, jo pee skolas wehl truhkt no pagasta puses daudš peekopschanas. Gan katrs tauteetis, kas sawu tautu mihko, weh-lahs, ka skolā buhtu labš skolotajs, — par to jaw ir gahdats. Bet skolotajs til tad war labi strahdat, ja tam netruhkt mate-riala, un scha pehdejā truhkums ir daudš-kahrt skolotajam un skolai par kawelli. Zeru, ka tagad ari tee, kas lihds schim schos skolas kawektus ne-eewehrotus pahr galwu laidu-schi, tos pehz eespehjas luhkos nowehrst un par skolotaja un skolneeku dšihwi wairaf gahdahs. (B.)

Ro Smiltenes. Sehri skaneja 9. janwari Smiltenes torna swans, ar sawu druhmji dobjō balši wehstidams, ka atkal kahds no-guris zelotajs stahgā pehdigo gaitu us tuwejo wehso smiltschu kalnini. Tuhkstoschi kahji-neeku, un kahdu wersti garā brauzeju pa-wadonu rinda leezinaja, ka schim aifgahjeem ir bijis kahds swarigals dšihwes zelsch un darba lauks, zitadi nebuhtu kahdu mihlestibu un eewehroschannu ispelnijees, kā tas gan reti zitā kahdā weetā buhs redsets. Smiltenes pagastā amata wihri pukehm puschoto sahrku nolika pagastā mahjas balkonā, tur zeen. mahzitajs K. Kundšina lgs skaisdš wahredš peemineja nelaika dšihwi un darboschanos. Tas bija Smiltenes pagastā wezatajs Jeh-labš Rigullis, kuru tumšā nahwe bija at-rahwust paschdš labakdš wihra gaddš, ne ween Smiltenes pagastam, bet ari mihlotai seewai wihru un nepeeauguscham behrnu pul-zinam tehnu un gahdneeku. No pagasta mahjas behru gahjeens zaur kochem goda wahrteem fotoja us kahdu wersti attahst lap-sehtu, tur pehz eerastas dseemas: „Kad es nahlschu, tur tee dšihwo“, un ihšas Deewa kalposchanas lahpsita pehz lahpsitas piidija dšilo kapa bedri, un pehz brihtina wehslat bija atkal weens kapu kalninsch wairaf schal klusā Deewa tihrumā.

Bet kad wehl ziti negrib labprahst no scha kapa kalnina schirtees, tad ari Tu, zeen. lastaj, paleez brihtinu pee mums. Klau-

fijimees un mahzijimees no fcha wihra un pateesi laba zilwefa, ka pateesiba, meera un goda prahtis ir ta augstakā rota, un fchi rota bija muhsu figuška krubšchu brunas wišds wina amata gaddš. Smilteneeschi sinaja, ka wini us zeturto lahgu ne-šwehle nekahdu negehli par pagasta wezako, lā to zeen. mahzitajs pareisi peemineja. Lai saldi dus weeglas smiltis fchis kreetnais wihrs! (B.)

Blehschu nedarbi. Preeksch kahda laika atpakal, kahds Augsch-Kurfemneeks Jaunjelgawā buhdams un pušmužu filku preeksch sewis nopirzīs, brauz us mahjahm. Netahstu no Daudsawās mušchas, wišch panahš kahdu zeta-gahjeju, kas nu lubdsahs, lai fcho kahdu gabalu pawedot, jo us mahjahm eetot, esot grehti us preekschu tikt. Godigais brauzejs nelo kauna nedomadams, usnem wezi, kas ari ar to ir meerā, ja tam wehl wahgu pakalā pee filku pušmužas sehdet, kur nu abi kopā runadamees, brauz us preekschu. Bet brauzejs to nemas ne-eewehro, ka wina weesis pakalgalā sehdedams, wina filku mužu glušchi istuškcho, tahs weenu pakal otras us zeta isweesdamš. Pehz 4 werstu braufchanas, kad jaw meschs beidsahs un filku pušmuža ir tufšcha, muhsu wezis firnigi braujejam par pawedumu pateidamees, no wahgeem listahpi un pa mescha zelinu us sawahm mahjahm eet. Turpreti zeta-brauzejs, kad kahdas 10 werstes tahku bija us preekschu brauzis un pee pirmā kroga apstahjees, tad til tas ir eewehrojīs, kahdu weesi wišch bij sawds ratds usnehmis. Kā jadomā, tad fchim wešcham nahja pakal ziti draugi, kas laikam silkes buhs salafijuschi. Dari nu otram labu!

Scho rudeni septembra mehnesi Sehripils melderis Launert lgs no Jaunjelgawas us mahjahm braukdamš, schaipus Wahwer kroga us ta zeta, kas us Sezi wed, pee ta stahwā pakalna, ir tizis no trihs laupitajeem apstahs, kas skaidri latwiški runajuschi un tadeht ari laikam buhs ihsti Latweeschi bijuschi. Kad L. l. pret kalnu ir lehni brauzis, tad tam preti nahkuschi trihs wihri. Diwi ir tuhlin sirgu aif galwas faturejuschi un treschais ar duhzi rokā, ir pawehlejis melderam no wahgeem kahpt, ar to peedbraudescham, ja weenu wahrdu no mutes ahra laisdams kleeš, tad duhzis buhs ribās. Kad L. l. nahwesfweedrus swihsdamš, no wahgeem bij istahpis, tad laupitajs tam pawehlejis naidu atdot un mehteli nowilkt. Protams, ka pehz mehtefa un keschi ismekleschanas L. l. sawu naidu 1 rbl. 40 kap., kas tam kahrt bijis, ir ar labu atdewis. Bet laupitajs ar to meerā nebudams, ir nonehmis L. l. subraba tabakas-dosi 15 rubku wehrtibā; wina keschas-pulstieni ar sehdi 55 rbl. wehrtibā, lā ari sirga-slejas no 5 rubk. wehrtibas; kopā 76 rubki 46 kap. Kad nu L. l. bij tizis tā aplaupits un ar leelu luhgšcham sawu mehteli atpakal dabujis, tad to ir palaiduschi wakā lai brauz. Tas wiš ir til ahtri gahjis, ka melderam mas ween ir laiks atlizis domat, kas ap wini noteek. Bet kad L. l. no laupitajeem wakā tizis, masu gabalinu bij us preekschu brauzis un droščaks palidams, jahzis pehz palihga faukt domadams — kad klusā wakara krehslā kahds to fadsirdehs, tad wišch no wahgu pakalās no laupitaja mahjas ir tahdu spehreenu pa galwu dabujis, ka wairs nelo naw

famanijis, zil tahku tas bej atmanas ir us preekschu brauzis. Pehdigi kad pee famanas nahldams ir pamodees un afinis no galwas slauzidams, zepuri wairs galwā naw atradis, tad bej zepures mahjās pahrbrauzis, kur wišch ilgu laiku dabuja us gultas gulet, lihbs kamehr gods Deewam atkal iswe-fetojahs. Sbrg.

Leepaja. Weetigā awise „Tagesanzeigers“ fino schahdu jogigi behdigu atgadijumu: Kahdas deenas atpakal Leitis tumschā wakarā wesumu seena weda us Leepaju; wesumam bij aishugti trihs sirgi. Zekā no Bernatu kroga (?) lihbs juhmalei wihram brauzot nojaga trescho sirgu. Wihrs, rebfeet, gahja kahjahm, kreisajā pusē turedams groschus. Taf dšitās smiltis wesums apstahjahs. Tē nu brauzejs sinams ari treschajam sirgam, kas bij peejuhgts labajā pusē, grib eet usfchaut, — bet, ah wai! — treschā sirga wairs naw, tikai dihsteles sirgi wehl atronahs aishugti. Šweizigais saglis, isleetodams leelo tumsu, bij atjuhdsis trescho sirgu; jo istrubstoschā sirga groschus atrada peeseetus widus sirgam un strengu gabalus pee swengeles. Sirgs lihbs fchim wehl naw dabuts rokā.

Leepajas tirgoshana pagahjuschā gadā bijuse til dšihwa, lā wehl ne kad, kamehr Leepaja pastahw. Pretschu eewedums, pehz wehrtibas rehkinot, fahneedis to summu 16,810,851 rbl., un iswedums — 47,980,424 rbl. Tā tad gada laikā prezes tikuschas apgrofitas par 64,791,275 rbl., t. i. par 20 milj. rubku wairā ne lā 1882. gadā.

Leepaja. Upuru keseles us Latweeschu draudses zeen. mahzitaja Schoena lga laipnu preekschā zelscham, no jauna gada deenas fahlot sch. g. fchejeenes luterā basnijā atzeltas. Gods un pateiziba nahlahs Schoena lgam par tahdu kreetni spertu soli us preekschu. Geshlot gan daschi domaja, ka Schoena lgam nebudschot deesgan energijas jeb tā fauktas „duhschas“ kahdus pahrlabojumus basnizas leetas west zauri; bet lā praktiski peedšhwojumi tagad israhda, tad wišch ar mihlestibu, laipnibu un lehnu garu schini ihšā laikā daudš wairā pastwahdajis, nelo daschi ziti mahzitaji wišā sawā muhschā, kuri gan ar muti fala, ka gahdajot par sawas draudses glihtibas kopscham, bet darbds noteek pawisam otradi. Ko lihbs jauki wahrdi, kad truhst labu darbu? Tee ir lā šlanigs waresch un swanigs swahrgulis. Wisadā finā par glihtibu gahdat sawā draudse, wahrdeem un ari darbeem, ir lakra mahzitaja usdewums un swehts peenahlums. Zaur Schoena lga ruhpihu isgahjuschā pawasari Latweeschu basnijai aptaisija jaunu schoogu un tagad upuru keselem parahdija zetu us museumu jeb wezlaiku leetu krahtuwi. Tadeht Schoena lgs arweenu wairā eemanto sawas draudses mihlestibu un zeenibu. (Latw.)

Peterburgā atbraukuschi tirgotaji is Tschentes, luhgt waldbibu, lai wineem tiku atwehlets, taisit sirgu-dšelszetu no Tschentes us austrumu, 400 werstu tahlumā. Tirgotaji fcho zetu grib buhwet us sawu rehkenu, bej nelahdas peepalihdsibas no waldbibas, ar weenigo nofazijumu, ka wineem finamu gadu laikā buhtu atkauts, kreewijā eewest safu tehju bej muitās.

Peterburga. „Pet. Gaseta“ fino schahdu notikumu. Pagahjuschā nedelā walstsbankā nonahja kahds kaufmanis ar zetasomu pahre

plezehm un wehlejahs runat „direktoru“. Portje, kam bij eedewis weselu rubli, atteiza, ka „direktora“ azumirkli ne-esot. „Juhfu godiba, tadeht Jums wajaga direktora?“ kahds peebilda. „Waj warbuht esiet winnejuschi?“ „Taisni tā,“ kaufmanis atbildeja, „pilnigi usminejat, winneju 75,000 rubkus.“ Schi fina paustin ispaudahs pa koridoru koridoreem, un wesels duzis lauschu steidsahs, wehledami laimes. Kaufmanis sinams ari netaupija rubku gabalu, tos isdalidams pa kreiso un labo. „Esmu winnejis 75,000 rbl., un fchē ir mana bilete,“ wišch pehdigi greesahs pee kahda bankas eerehdna. „Kā nahzeet us domahm, ka esiet winnejuschi?“ eerehdnis, plezus raustidams, atteiza. „Bilete Nr. 6, serija Nr. 11,217, winnejuše 75,000 rubk., un juhfu biletēs serijas numurs ir 11,317.“ „Kas man par datu, esmu winnejis 75,000 rbl.,“ kaufmanis teepahs, is keschas iswidams awises „Kijewskanin“ numuru, kur ari teescham bij lasams serijas numurs 11,317 ar 75,000 rubk. winnestu. „Ta ir drukas kludha, zeenijamais kungs,“ eerehdni peebilda. Peewihlees kaufmanis, kas tadeht ween bij atbrauzis Peterburgā, lai dabutu sawu winnestu, nokritis lā no debesim un weselas trihs deenas schuhpojīs, eekam brauzis atpakal mahjā.

Peterburgā fastahbijusehs sewischa beedriba, kuras usdewums, karot pret plauschu wahjibu, kahda tagad plosahs Peterburgas strahdneeku pulkā. Wina Peterburgas turumā grib eerihkot kolonijas, kur flimneeki skaidrā gaisā sem dattera usraudsibas par lehtu maksu tiku ahsteti ar kumisu. Schahdas flimneeku barakas gribot eerihkot Somu juhras liskuma seemela pusē, starp Lachtu un Dubleem.

— „Pet. Gas.“ fino schahdu atgadijumu: Pasihstamā „Dominit“ restorana ihpafschneeks schinis deenas dabuja peesuhstitu paleelu paketi ar sweschas rokas adresi. Paketi atradahs 200 rbl. un schahds rakšis: „Zeen, kungs! Trihs gadu laikā es gandrihs ildeenas starp pulstien 12 un 2 deenā nonahju Juhfu restoranā un pee tam latri reisi dšehru pa 2 schnabeem un ehdu pa 5 pihrageem. Tā ka man retums bij naudas, tadeht ari retums famakfaju, isleetadams leelo druhsmu un nepamanis aiseedams. Tagad laime man smaidijuse kahrschu spehle. Wisu, ko Juhfu restoranā tehrejis, esmu aprehkinajis us 200 rubk., ko Jums parādā un kuru summu Jums lā godigs zilwefs steidsos famakjat.“ — Sawu wahrdu „godigais“ zilwefs sinams peemiršis usdot. Zil tahdu gan naw, kuri par walti ehđ brokastī, tadeht ka naudas „retums“ kahrt!?

— Kahda semneeka seewina ar sawu jaunpeedšmufcho behrinu bij nonahuse Peterburgā apmeklet sawu wihru, kas tur deeneja par saldatu. Swescha buhdama, wina staigā pa eelahm, bihdamahs kahdam praft zetu; tē us reisi winas preekschā peetura krahšchna karite. Ar grafa wapeni gresnotās karites logs atwerahs un dahma tant parahdahs. Dahma seewinu peenem par emnu, tai usdod adresi un karite leel eesneegt sawu, lupatās eetihro behrinu. Teildama, ka aukšis, wina us azumirkli atkal aishara loqu. Pehz tam seewinai atkal atdod behrinu. Karite aishrauz un seewina, preeziga, ka dabujuse labu weetu, ee-eet alus bodē. Bet tur pamana, ka behrns nedšihws.

Behnti bij pahrmainti. Tani pat wakara staltā, namā swineja grafa mantineeka kristi-
bas. Ufdotā adrese sinams bij nepareisa.

Rassawas uniwersitete tagad 2799 stu-
denti, 91 klauštajs un 302 formazenti, jeb
201 wairaf nekā pehrnā gada janwari.

Rassawas polizijmeistars **Koslow** saweem
pristaweem uš jaungadu dahwajis leelus al-
bumus ar **Rassawas** feschu jagu fotografi-
jahn. Jš krahuma redjams, ka leelaka data
schahdu jagu ir **Bohu** waj Deenwidkreewijas
Schihdi. Bet tam pulkstenu spehrejds at-
rodahs 2 seeweetes, 1 **Wahzu** muischneeks
un 1 **Sweedris**.

Aijewa, **Wasiklowā** 3. seemshewtku deenā
notikufe ašinaina faduršchanahs starp salda-
teem un semneeteem. Ap pulksten 2 pehz
pusdeenas saldati, ušturedamees kahdas dšeh-
reenu pahrdotawas turwumā, aistilufchi garam
ejofchas semneeku seewas un meitas. Sem-
neeki tahs aistahweja. Sahla bahreets un
pehdigi sinams kantees, tur ishijschahs see-
weetes weltigi eemaisijahs, sribdneefus rau-
dsidamas ischekirt. Geshlumā saldateem bij
pahrsvars, bet kad is aplahrejahm sabdichahm
semneeteem radahs palihgā, saldateem wei-
zahs plahnali. Pehdigi polizijai un ofizee-
reem tatjchu isdewahs apmeerinat eelarju-
schos pretineefus; bet kauschahs bij wil-
kusehs wairaf stundas. Daschus semneekus
geubti eewainotus noweda slinnizā. Ari
saldati dabuja sawu teesu. Wispahrigi sa-
lot, 33. artillerijas brigades saldati zaur
sawu beskaunigo, nelabo istureschanos ilgaku
laidu jaw fadumojot wifus tureenes eedsh-
wotams.

Plestawas gubernā, tur lini ihpaschi leelā
mehra top audseti, waldiba esot nodomajufe
suhiti sewischku eerehdni — gubernas agro-
nomu, ar weenu palihgu un diweem instrul-
toreem (eerahditajeem), kas lai laudis pa-
mahzitu, ka lini wisderigaki audsejami un is-
strahdajami. Preeksch scho eerehdni ušturas
kronis boschot il gadus 3600 rbl. un semste
4800 rbl. un forteli.

Ahrsemes sinas.

Politikas pahrsfats. **Bismarcks**, kas pastah-
wigi gabda par to, ka nospeestu semako lau-
schu schkiru stahwollk fadshwe, pagahjuscha
gada isweda zauri jaunu litumu par amat-
neezibas un dascheem ziteem pelnas weika-
leem, zaur to scho weikalneeku brijwiba da-
schadi teel aprobeschota. Par peemehru
preeksch tirgošchanas zelineeteem jeb tā faul-
teem „**Tomni-wojascher**,” kas no saweem prin-
cipaleem (maises tehweem) top isuhititi pre-
tschu peedahwaschanas un pirtschanas deht,
ka ari zitas wajadshbas, tika eeweita kahr-
tiba, ka tahdi zelotaji war usjahkt sawu zelu
tik ar polizijas atwehlejumu, kas ismekle, waj
tee dascha sinā nebuhtu nederigi, par pee-
mebriu, waj teem naw kahda lipiga slimiba.
Kahdus auglus schis litums atnes tirgotaju
schkirai, kas tuhli israhdiyahs Salschu seme.
Polizija tur pagehreja no tirgošchanas zeto-
tajeem, ka tee wispirms kautos no polizijas
ahrstes smalli ismelletees wifu meesu pehz li-
pigahm slimibahm, un ja to negribeja, tad
nedabuja gshauschanas shmi zelofchanai. **Wij**
tirgotaji seefahs padotees, tabham goda, aij-
larofscham pagehrejuman, un Salscha wal-
diba tadehl demuse polizijai pawehli, lai schau

brihscham, kamehr laudis ar jauno litumu
wehl naw apradufchi, apmeerinajotees ar tir-
gotaju apluhfoshanu no ahreenes, bes wina
isgehrschanahs. Bet laudis **Wahzija** paschi
pee tam wainigi, ka teem tagad japanes da-
schi nejauki litumi. Kapehz tee jaunakos
laitos laitos fahelufchi tik dandf konjerwa-
turu tautas weetneeku, ka **Bismarcks** warejis
isweiti zauri tahdus litumus. **Wubtu** wini
zehlfchi brijwprahrigus wihrus, tad tahdi
litumi nelad nebuhtu isgahjuschi zauri.

Posenes wairaf eewehrojami **Bohu** muisch-
neeki isfludinajufchi zaur weetigahm awisehm
usaizinjumu, lai **Bohu** familijas gaidams
Wastlahwu fwehtkos atturotees no wiseem
dahргеem isrihlojumeem, par peemehru no lee-
leem meelasteem, kostumju ballehm u. z., bet
it ihpaschi no laimes spehleh. Schis us-
aizinjums teel dibinats zaur usrahdijumu,
ka **Bohu** mantas stahwollis wispahrigi esot
wahjich un ka ischkerdeschana un taupibas
truhkums pee **Bokeem** teelot no fwechinee-
keem isleetoti few par labu, zaur to **Bohu**
bagatiba mafinajotees. It ihpaschi bagatas
familijas teel usaizinatas, schini sinā dot
labu preekschshmi. **Posenes** **Bohu** awise no
sawas puses stute scho usaizinjumu un par
Bohu mantas krihschanas peevahdijuma us-
rahda, ka **Posenes** provinze pagahjuschds ga-
dds semes ihpaschums pastahwigi pahrgahjis
no **Bohu** rotahm **Wahzu** rotas, ta ka schim
brihscham **Wahzeescheem** **Posene** peederot jaw
3,898,400 morgemu sates; turpretim **Bokeem**
tik 2,871,600 morgemu. Ischkerdeschana un
pahrak plashba dshibe ir **Bohu** augstmatu
wezā sliniba un weenigi zaur to nahjis, ka
Wahzeeschi **Posene** warejuschi sapirkt tik dandf
Bohu muischu, kaut gan litums teem nedewa
nelahdu preekschroku pret **Bokeem**. Domehr
te japeeshime, ka muischas ihpaschums ir wee-
nigais lauks, us lura **Bohu** tantilla leeta
Prushija jaunakos laikos naw nahlufe us
preekschu. Pee **Bohu** semneeteem netik naw
manita pahrwahzofchana, bet turpretim dandf
apgabalos pahrwahzotee **Bohi** atkal jahlfufchi
atgreetees pee **Bohu** tantibas.

Rumanija. Zast pilsehta schinis deenas
tika noturets lauffaimneezibas kongressis.
Celuhgo goda weesu pulka atradahs ari
Austreeschu generalkonsuls **Schilts**. Zilbriht
tas eenahza sahle, sapulzete lauffaimneeki
sahla taitit trokšni, swilpdami, ar kahjahm
grihdu dausidami un sauldami: „**Ahra**,
Wahze!” **Generalkonsuls** bija peespeests,
atstahkt sahli. Sapulzes presidents, ka ari
pilschetas polizijas preefeks gan tuhli aishgahja
pee generalkonsula, aishildinatees, bet skan-
dals zaur to nepaleet nenotizis. **Winsch** ta-
deht, eewehrojams, ka tani parahdijschahs
Rumaneschu tautas juhtas pret **Austriju**.

Konstantinopole. No tureenas kahds awi-
schu sinotajs raksta **Kreewu** awisei „**Now**.
Wr.” garaku sinojumu par tirdshu jeb an-
deli ar jaunahm meitahm, luras pa leelakai
dakai is **Kreewijas** teel iswestas us **Konstan-**
tinopeli un tur teel pahrdotas **Turkeem**.
Minetais sinojums, ishumā sanemts, skan
ta; „**Stā** sinams, tad **Turkam** atskauts turet-
septinas seewas, bet kad starp **Turkeem** ma-
sai seeweeschu neta wihreeschu, tad **Turzija**
ir seeweeschu truhkums, tarehz **Turkam** no
ahriemehm wajaga few apgahdatees seewas,
to sinams, tika bagatneeki war isdarit, ka-
mehr mahadfigant **Turkam** tas naw eespeh-
jams, tam zitadi ka is isshidjahs, woti wimis-

dobahs ta nosauktas atklatas mahjas. **Schah-**
du mahju ir **Konstantinopeli** dandf un scho
mahju wehrdsenes pehz tantibas pastahw is
Greekeetehm, **Rumaneeetehm**, **Schihdeetehm**
un **Kreeweetehm**, kas us **Konstantinopeli** at-
wilinatas, schini netikla wehrdsiba klumu-
schas. **Kreewu** meitas pa leelakai dakai nah-
kuschas is **Odesas**, **Kerfones**, **Nikolajewas**,
Sewastopoles un wispahri is tahdahm pil-
sehtahm, kas pee juhrmalas atrodahs. Ari
daschas **Peterburdsneezes** scho atrodahs. **Schih**
ir isandeletas no kahdas fabeedribas, par
kuras wadoni ir kahds panihzis grafs un
daschi ziti panihlfufchi zilweli, bet wifas fa-
beedribas dwehsele ir kahds jams **Schihds**,
kas preeksch tam bija augtotajs. **Peterburgā**
kahda daka no schihf fabeedribas jaw nah-
kufe polizijas rotas, tomehr atklufschee fa-
beedribas lozelli sawus noscedshbas darbus
strahda **Odesā**.

Katris is **Odesas** us **Konstantinopeli** at-
brauzis twalkonis atwed 4 lihds 5 jaunās
meitinas, kuru starpa ari ir pawisam ne-
wainigas un kurahm apsoliti selta kahu.
Par tahdahm newainigahm meitinahm teel
Konstantinopeli maksati 700 lihds 1000 rbl.
gabala. Schee noscheshojamee radijumi da-
buhn **Odesā** no kahda **Schihda** blescha
Abraama isgahdatas **Kreewu** pases, ar tu-
rahm war netrauzetas aishraukt is **Kon-**
stantinopeli. Tur nonahkuschas, winas da-
buhn **Turku** pases un no ta brijshcha paleet
Turku pawalstneezes. Tikai pehz wairaf
deenahm schihf meiteetes dabuhn sinat sawu
ibito, behdigo likteni, bet tad wairf naw
laira atkwabinatees, jo winas, **Turku** pases
dabujuschas, ir palikuschas par **Turku** pa-
walstneezehm un is **Turku** teesu nageem
wairf neteel wakam. It nedetas teel **Kon-**
stantinopeli noturets meiteeschu tirgus, tur
tahs teel uhtrupe pahrdotas.

Ja kahda meiteete negrib sawam likteim
padotees, tad tahda teel eeslodhita tamscha,
milla pagraba, tur tahpi un wijadi reebigi
kufaini aplahrt lofchna. **Schahda** pagraba
pretigo meiteeki tik ilgi tura, lihds naw ti-
kufe pallausiga. **Ahrsemes** konsuli, kas **Kon-**
stantinopeli atrodahs, schahdahm nelaimigahm
meiteetehm neta newar lihdsit, tarehz ka tahs,
Turku pases dabujuschas, ir palikuschas par
Turku pawalstneezehm; turkshkt ari bleschi,
kas ar meiteetehm tirgojahs, loti fargajahs,
lai ahrsemes konsuli no schihf grehtu buhscha-
nas neta nedabu sinat. Daschahm meiteetehm
laimējahs gan isbeht, bet tas tikai tad isdo-
dahs, kad winas sawu faimneeku usizibu ee-
gawuschas, teel ezeltas par usraugeem par
zitahm meiteetehm un tad wairaf smahadibas
banda. Ne-ilgi atpalat tahda meiteete, tikai
krellis un bruntshi mugura, atnahza pee
Kreewu konsula, luhgdamahs, lai winu us
sawu dshinteni atpalat suhtot, kas ari notika.

Bes schahdas tirgošchanos ar meiteeschem
ari wehl noteelahs meiteeschu sagshana. Tas
teel ta isdarits: **Kreewija** nosog masas mei-
tinas, 8, 9, 10 lihds 12 gadus wezas, tad
tahs nowed us **Konstantinopeli** un tur tahs
audsina, lihds tahs naw fahneeguschas sawu
15 un 16 wezuma gadu. Schini audsina-
schanas laika winas eemahzahs **Turku** wa-
ledu, **Turku** faimneezibu un mahamedam-
tizibas eeradumus un tikums. **Metish** schus
man gadjahs, ta minetajs awischu sinotajs
raksta eepaschtees, ar kahdu **Kreeweeti**, kas

par Turzeeti usaudsinata. Es labdu deenu pastaigajos pa Konstantinopeles schaurajahm eelahn, kad poepeschi isfirdu Kreewu waloda rnatu schahbus wahrdus: „Labdeen, tau-teeti.“ Kad es paslatijos, tad eerandsju pee loga Turzeeti, kurai gibnis bij aisklachts ar schidrautu. Wina man prasija, waj labds zilwels uf eelas ne-efot redsams. Es at-bildeju, ka neweena dwehsele naw redsama. „Muna ar mani, bet neslatees uf mani!“ wina tischufsteja. „No labdas pilsehtas tu esi?“ „No Peterburgas,“ es atbildeju. „Waj drihs braufsi mahjas?“ wina tablat jautaja. „Drihs braufschu,“ es atteizu. „Esi til labz, atnahz peektdeenas rihtu pee manis, tad mans wihrs eet basniza.“ Es tew grihu eedot weh-stuli preeksch sawas mahtes, kas sberfona dshwo. Bet tagad ej, lai labds muhs ne-pamanitu. To sazijuse wina no loga pasuda. Norunata laika un deena es pee winas no-gahju. Wina jaw mani gaidija. Wina ee-weba mani dahsa labda masa lapeene. „Sche apfehdees un dser kafeju,“ wina sazija. „Ka te wi fauz?“ es prasiju. „Pa Treewiski mani fauz Madeschdu,“ wina atteiza. „Klauses, Madeschdu, ka lai es projam teektu, kad manni labds eeranga?“ es jantaju ne bes bailehm. „Rebaidees,“ wina mani drofchinaja, „pa wineem maseem dahsa wahrtineem tu teegi uf otras eelas.“ Lubdsams nodob scho weh-stuli manai mahtei sberfona, wina dshwo pee Potemkina peeminekla, un faki winai, ka es wehl dshwo. Kad es 12 gabus bija weza, tad tiku nosagta un manam tagadejam wihram pahrdota. Bai gan es muhamedanu tizibu esnu peenehmuse, tomehr arweenu fa-was luhgshanas raibu pee muhsu Pestitaja. Winsch mani ne-attshas. 70 rublu (Kreewu nauda rehkinot) esnu aistaupijuse no sawas fainneezihas naudas; pehz labdeem mehues-icheem es few no wihra istuhgshos atkauju, labdu pasihstamu Greekeeti apmellef, ar lweu esnu norunajuse sawu behgshami. „Klauses, Madeschda,“ es starpa runaju, „nepalaidees ne uf weenu, wini te wi nodos.“ „Menodos wis,“ Madeschda atteiza. „Gree-keete ari ir is Kreewijas, wina tila pahrdota labdam Pascham un no sawa tagadeja wihra no Paschas atpirta.“ „Tawu wehstuli es apgahdashu,“ es teizu, kad wina bija ap-klufuse, „un kad tu wehlees, tad es tewis deht runaschu ar Kreewu konsuli, lai winsch par to gahda, ka teegi atpalat sawa dfin-ten.“ „Ne, nesaki nefa, es jaw weena pate istilichu; tilai mans behrns man apgawhti-nahs manu behgshamu, bet sawu behrnu es grihu lihds nemt, no ta newaru schirtees.“ Ar to muhsu farunas beidsahs. Wehstule tila wina mahtei peeshtita. Da ir labda eerehdna atraitne un lihds schini nesinaja, ka winas meitina wehl dshwa. Da bija 12 gabus weza nosagta, no labdas Schihdeetes Konstantinopel audsinata un tad 16 gabus weza sawam tagadejam wihram, labdam Turku Pascham par 1300 rublu pahrdota. Egipte. No Kabiras sinu, ka tureenas polizija esot apzeefinajuse ta faulta praweef-scha jeb mahdi swaini, kas esot bijis uf Ka-biru atshutits ar wehstulehm pee dascheem eedshwotajeem aur Melas leelcherifa. Weh-stules esot bijuschi isflaidroti praweef-scha mehri. Sakerlais praweef-scha swainis jaw bij ispalijis sawas wehstules Kabira un pat-laban tairijahs dotees zela ar Melu Arabija, kad wini sglehra. (B. W.)

Zelgawas „Latweeschu Awischu“
 jaunais augstakais wadons, T. Neanders, kas nesen Rigas Wahju awises nodrukaja pret mums nepeeklahjigu usbruschanas rakstu, tagad turpinajis scho darbu. Ta la wina gara raschojumeem Rigas awises leelahs tikuschas aisslehtas, tad winsch labpis trepi sematu un nodrukajis sawu jaunabo netih-ramu rakstu Zelgawas Wahju lapā „Mitau-sche Zeitung“a. Ar atbildi uf scha rak-steena netaunigeem usbruzeeneem mehš ne-waram nodarbotees, jo raksteena farakstijais zaur sawu nepeeklahjigu istureschanos eeneh-mis tahdu stahwolti, ka neweens godigs zil-wels ar to polemika newar eelaištees. To-mehr mums weens raksta gabals ja-eewehro, jo tas pasneedi jauni isflaidrojumu par paschu leetu. T. Neanders faka, ka mehš sawa pabr-spreeduma tihscham esam pamafinajuschi Latweeschu Awischu lastaju flaitu, zaur to gribedami padarit flahdi schai lapai. Winsch sawa zirkulara esot sazijis, ka „Latweeschu Awischu“ wehl esot 25,000 lastaju, turpretim muhsu pahrspreeduma teiktis, ka tahm til 2500 lastaju. Ta tad mehš „Lat-weeschu Awischu“ esot atnehmuschi 22,500 lastaju! Pateesi mineta Neandera zirkulara stahw 25,000 lastaju, un muhsu pahrspreed-uma sazits: 2500. Bet ja „Latweeschu Awischu“ augstakais wadons doma, ka mehš isflaiduschi weenu 0, tihscham gribedami Zel-gawas lapai flahdet, tad winsch stipri mal-dahs. Leeta pawisam otrada. Katram, kas dandmas pascht Latweeschu awischnee-zibas buhschani, finans, ka wehl nelad naw bijis labda Latweeschu laikraksta, kas dro-fchi buhtu warejis sazit, ka winam ari til puse no 25,000 lastajeem. Zelgawas „Lat-weeschu Awischu“ sawas seedu laikds bij ap 8000 abonentu. Mineta zirkulara T. Neanders nu faka, ka „Latweeschu Awises“ jaunads gads esot saudejuschas abonentus pa dand. Tuhlto sicheem, un ka tadeht wiseem mahzitajeem esot janahl lapai pa-lichga, lai ari abonentu atlikums to ne-attshatu. Mehš jautajam, kuram prahrigam zilwelam te nu nebij jadoma, ka flaitlis 25,000 war buht til drukas kluhda, proti, ka zaur mischchanos weena nulle peelikta flah? Tahs bij nopeetni muhsu domas, lasot scho flaitli, jo saprotams, ka „Latweeschu Awis-chu“ apgahdatajeem newareja buht eemesla, zirkulara ta lasot plehstees matus un breht pehz palihdsibas, ja lapai bij 25,000 last-aju, proti tahds flaitlis, labds winai ari wisleelads seedu laikds naw bijis. Ta tad numis atlika domat til diwejadi: waj te bij drukas kluhda, waj zirkulara farakstijais no-domajis wilt publiku zaur nepareisa flaitla usdoschann. Ta ka mehš toreis nemas ne-pasinam zirkulara rakstijaju un mineta ne-pareisa flaitla usdoschana pee tam ari bij eerangama par wiltibu (jo katram godigam zirkulara lastajam tuhlt tal wajadseru re-dset, ka labdam flaitlam naw nelahda pa-mata), tad mehš T. Neanderam par godu spreedam, ka te no wini pufes til bijuse drukas kluhda. Ja winsch tagad no-loeds kluhdu un faka, ka nopeetni rakstijis „25,000 lastaju“, tad mehš til waram ap-brihnot scho kungu, ka tahda wihse pais piblejahs ispaust sawu ehremoto rehkinu. Mums tam naw nefa preti, un mehš te ar leelato patilichamu winam gribam apleezinat,

ka tas sawa zirkulara pateesi rakstijis 25,000. Lastaji tagad nu wehl labal finahs, kas tas pat wihra. Bet T. Neanders ari pats sa-jutis, ka wina flaitlis „25,000“ bes fe-wischka isflaidrojuma waretu til isgelt imeek-lus, tadeht winsch tureis par wajadsihu is-flaidrot zaur sawu rakstu „Mitausche Zei-tung“a, ka sababus mineto leelo flaitlu. Winsch tagad faka, ka „Latweeschu Awischu“ abonentu flaitis 1883. gada esot bijis 5103. Winsch, Neanders, nu esot spreedis, ka katram eksemplaram wismasal 5 kopigu lastaju, un ta tad winsch isrehkinajis 25,000. Wispirms T. Neander l. mums atlaus, ka mehš pehz wina istureschanahs schai teeta atklahiti tam fakam: mehš neti-zam, ka winsch runajis tairibu, sazidams, ka „Latweeschu Awischu“ pagahjuseha gada bijis 5103 abonentu. (Pee „aboneiteem,“ ka saprotams, flaitami til tahdi, kas ais-mafajuschi, un newis tee, kam lapa pee-shtita bes maksas.) Tadeht tad ta faulta Latweeschu draugu beedriba fargajusehs, sawa pagahjuseha gada sapulze isfludinat flaitlus par awises eenahumeem un isewumeem? Otrahet mums jafala, ka augscheja apreh-kina wihse nebij peemineta T. Neandera zirkulara. Tur til bij sazits, ka „Lat-weeschu Awischu“ wehl 25,000 lastaju, un ne waheda nebij par to teiktis, zaur labdu mahslihu rehkinu Neanders isrehkinajis scho flaitlu. (Sawa raksteena eelsch „Mitausche Zeitung“ T. Neanders raksta par scho leetu tahda wihse, ka lastajis waretu domat, mi-neta aprehkina sistema jaw esot bijuse pa-scha zirkulara flaidri peemineta. (Tas naw nelas zits, ka mehginajums, peewilt lastaju schihš leetas isflaidroschana.) Mums te atkal jafala: zirkulara rakstijajam par godu, toreis neweens nenahza uf domamu, ka winsch tahda wihse aprehkinajis eedomato lastaju flaitu. Neweens zirkulara lastajis newareja eedomatees tahdu aplamibu ari tadeht, ka it ihpachi „Latweeschu Awischu,“ kas par lohtu maksu dabonamas, it nekur naw kopigu abonentu waj lastaju un ka tadeht minetai aprehkinaschanas sistemai naw ne masaka eemesla. Ofzielods zirkularods mehš usdot tilai drofchus flaitlus, un ja zet preekscha kombinajijas, tad tahs ja-isflaidro. Bet ka ari neubhtu ar sicheem flaitteem: muhsu sinojums, ka „Latweeschu Awises“ jannatds gads pasaudejuschas abonentus pa tuhlti-icheem, un ka ari atlikuschais pulzinsch draude aiseet, nebij labds no mums pehz mineteem flaitteem tairits spreedums, bet atradahs pascha zirkulara. T. Neanders pats ta bij spreedis, un ne mehš; tadeht mums bij pilna teesiba, pasneegt scho spreedumu saweem lastajeem, laut ari par usdoteem flaitteem pastahweja schanbischchanahs. (B. W.)

Rigas Latweeschu Beedribas Sinibu Kommissjo.
 (Statess Nr. 2 Beigums.)
 Sinibu Kommissijas gahdashana un usrau-dsiba stahw wehl schee Rigas Latweeschu Beedribas eestahdijumi:
 I. Swebtdeenahs flola. Swebtdeenahs flola tapa schini gada notireta, tapat ka agralds gads, swebtdeenahs no plkt. 1-5 pehz pusedeenas. Mahzibas preekschmeti bija: rakstischana, rehkinaschana, Latweeschu, Kreewu un Wahju walodas. Tagad swebtdeenahs

skolu apmekle 20 mahzelli. Skolotajs ir A. Ahrgals.

II. Lasīšanas bibliotēka. Pirmā bezembri 1882. gadā beedribas lasāma bibliotēka fastahweja no 739 numureem, pagahjuschā gadā ir klastnahkuschī; 22 nummuri, tā la tagad, t. i. 1. bezembri 1883. gadā, beedribas lasāma bibliotēka fastahw no 761 numura. Klastnahkuschahs grahmatas ir pa dafai pirktas, pa dafai dahwinatas. Dahwinajuschī ir: B. Dihrikis, A. Webers, G. Plates, J. Laube, A. Kreuzbergs, R. Mauns, K. Preppitšs, Purinu Klahws, Zehlabš Kalninsch un Peters Behrsinsch.

Lasitaju skaitis bija 114, no kureem 69 (50 gada un 19 pušgada) lasitaji ir schojad no jauna klast nahkuschī. No grahmatu lasitajeem ir eemantoti 32 rbt 70 kap. Atlikums no 1881/1882. gadā 28 rbt. 47 kap. Pawisam kopā 61 rbt. 17 kap. Ipdots par jaun-eegahdatahm grahmatahm, par eeseeschānu, waktu papibri u. t. pr. 25 rbt. 36 kap. Atlikums us nahkuschu gadu 35 rbt. 81 kap. Bibliotēka ir atweheta otrdeenās un peektdeenās no plst. 5—8 wakarā. Bibliotekars ir A. Ahrgals.

III. Lasīšanas galds. Us lasīšanas galda atradahs 22 laikraksti, proti 8 Latweeschu, 2 Kreewu, 10 Wahzu un weens jauktā walodā.

VI. Jautajeenu isflaidroschānas wakari. Pagahjuschā beedribas gadā notureja 27 jautajeenu isflaidroschānas wakarus, kurdš kahdi 290 jautajeenu, gan ihfaki, gan plafchaki atbildeti un isflaidroti. Bst tam wehl wirsmahzitajs Gaethgens kungs tureja 26. oktobri 1883. g. preekschlasijumu, Lutera 400 gadu jubilejai par peemimu, pahrtematu „Martinsch Luters un wina nopelni behrnu audsinaschānā mahjā un skolā“, kusch bija apmeklets no kahdeem 1500 klausitajeem.

Jautajeenu isflaidroschānas wakari tika apmekleti no kahdeem 6000 klausitajeem, t. i. zaur zaureem latru wakaru no kahdeem 220 klausitajeem.

Pee jautajeenu isflaidroschānas ir peedalijschees wairak schahdi kungi: A. Spunde, K. Kalninsch, J. Kalninsch, J. Laube, P. Plaweneeks, G. Passits, A. Webers, J. Grofswalds, Fr. Wittandts, J. Efferts, K. Purinsch, Dr. A. Dihrikis, Dr. J. Bullis, G. Puhzits, A. Libeks, J. Salkits, Sanders, J. Dannebergs un ziti. Jautajeenu isflaidroschānas wakari teel notureti peektdeenās no pulsten 1/2-9 lihds 10 wakarā.

V. Dseedaschāna. Dseedaschānas wadijchāna dabuja schini gadā zitu organizāziju. Zeribā, tā dseedaschānu waretu, labaki weizinat, saweenojahs 1. maja beedribas kori ar Rig. Latw. Dseedaschānas Beedribas koreem. Dseedaschānas beedriba usnehmahs pret Rig. Latw. Beedribu tos paschus peenahkumus ispilbit, kureus lihds tam beedribas kori ispilbija. Zapeemin, tā schini beedribas gadā ir isrihloti 4 konzerti. (Bst tam kori nehma dalību pee dascheem isrihlojumeem.)

No 1. maja lihds 26. oktobram wabija dseedataju korus A. Ahrgal un J. Lihdal lgi. Schim brihscham ir A. Ahrgals dseedataju kuru wadons.

VI. Museja. Preeksch musejas dahwaja; Reku Frizis is krona Rendas almena zirwi un bronza grebsenu; kahds

Sinibu kommissijas draugs goda jibnju krahjumu (ordeni un krusts) no Aleksandra I., Nikolaja I. un Aleksandra II. waldischānas laikeem; A. Adolffs, sawadus dselswaschus, ar ahkeem, atrastus Preedenu mahjās, Lauteres pagastā, plawā dihi rotot, 3 pehdas dšili; A. Josefs, Dselsawā, turpat Josefu mahjās, kapa weetā, 2 pehdas dšili semē atrastas wezu laiku misina rotas leetas; J. Hannimeggi, Misfraukle, 6 bronza jostas, atrastas tihrumā pee Misfraukles baznizas kroga un 2 zirwjus un zitas sikhakas wezlaihu leetas, isskalotas no Daugawas kraista, pretim mahzitajamuischāi; Rosafinskis, Weetalwā, wezu zirwi; J. Meltšs, Bez-Saules pag. Zalakanu Keidonu mahjas robeschās, kaiminā rotot, atrastas leetas, tā sudraba fakti, atmenu kaktu, 3 Sweedru un 1 Polu naudu no 17. gadu simtena; Thalze, kara kapds pee Wadafes upes, Kursenē, Rengu muischās datā, sem 200 gabus wezahn eglehm israktas daschadas leetas, tā: 5 grebseni, swahrguli, zaurubts gleemesitis u. z.; J. Pengerots, 1 grebsenu; G. Birsgals is Burtneekem, 2 reti petrefakti, atrasti lalnā pee Swahrdes muischās, granti rotot, un Dsolin jaunkundse, Jelgawā, weenu petrefakti; K. Kempels, Harlowas gub. Donezupes krihta krasids atrastu, kramā pahrtwehrtu koka sari ar peepi. J. Dfensteins, is Besarabijas, daschadus tureenes kulainus; K. Brauers, is Tschernigowas, daschadus retus dabas raschojumus; barkas „Muxoras“ kapteins J. Musinsch lahwas gabalus no Etnas un Rosi kalneem (Sizilijas salā), seh-rabriljantu gabalus is Sizilijas sehra raktawas un leelgabala muduli, taisits is marmora no Sibirtara klints.

Wezus naudus gabalus dahwaja: cand. jur. Kelmers, M. Wittandts, M. Ewers, Frizis Rehis, Waldmanns, J. Matschs, Ungurs, (P. Kalkinsch), A. Bruhwers, J. Rosenbergs, Lode, Siehle, W. Dombrowsky, Knube, P. Sikschans, Kr. Blumenthals, M. Paegle, M. Grife, P. Lahzis, polit. Blau, M. Sarinsch, J. Ritters, G. Lilau, A. Deizenbergs, Wahra, M. Krastinsch, Lannebanms, G. Diezmanns, Mfr. Walters, P. Paulits, J. Tihrlauks, J. Tschakars, Dsolinsch, A. Sweks, M. Luga, K. Gemahns, Mufilants, Klauinsch, P. Medne, Fr. Kruse, J. Bilchens, A. Lang, K. Purinsch, J. Leepinsch, A. Berons, A. Mauns, Peterfons (Walu dsirnawās), Knubbe, K. Rosenthals, Denter Idse, M. Balods, P. Silinsch, Gajfenbachs, J. Poresch, J. Dihrikis, K. Behrsinsch, Laiwinsch, A. Wihlfneets, Michelfons, Simfons, J. Pengerots, A. Linde, Sloks, K. Schreibers, J. Mihwits, Leukarts, J. Rasmanns, J. Santewitschs, Thalze, Kage, J. Maitsis, J. Meltšs, K. Schillinsch u. z.; tapat Kr. Pinzenberg, Behrsin un J. Sweedre fundses.

Kā daschreis wehl eet pee apdro-schinaschānāhm pret krusu.

Wifadas apdroschinaschānas beedribas sacht beidsamajā laikā pa malu malahm wairak zeltees. Schim brihscham iraid gan dšihwes, gan kustama un nekustama inventara, gan krusas apdroschinaschānas-beedribas. Senalds laifds zilwekeem nebij til dandš mantibas, un tahs paschās tad wehl nestahweja tahdā wehrtibā un zenā, tā tagad. Tagad zilwetu wairak paplaschinata un attihstā dšihwe, ar

sawu pa-augstinatu patikschānas prahtu un pagehreschānu, ari wairak ir peespeesta pee leelaku panahkumu eeguhschānas — tihlab mantibas wehrtibā, tā ari daudsumā. Un lihds ar wifu to laudis jaunalds laifds ari jo wairak un wairak ir dabujuschī eepasibtees ar teem ispostischānas spehkeem, kas winu ar dandš publineem eedabuto labumu draude isnihzinat. Tapehž laudis dsenahs us sawu eepelujumu apdroschinaschānu pret pasihstameem eenaidneekem, un tā tad zetahs apdroschinaschānas beedribas weena pehž otras; un mehš labi daram, kad meklejam islihdstees ar saweenoteem spehkeem, zaur ko weegli un dandš ko eespehjam.

Schoreis tilai us krusas-apdroschinaschānas-beedribāhm noluhlodamees, wispirms peeminesim, ka no tahm atrodahs: weena Widsemē — Tehrpatā un otra Kursenē — Jelgawā. Kas schinis beedribās eestahjahs, tee dabu lihdsi skaidrus nojazijumus preeksch wisahm apdroschinaschānāhm.

Widsemes krusas-apdroschinaschānas-beedribas adrese ir: Tehrpatā, kaisaristahs Widsemes ekonomistahs un wispahlderigahs sozietetes namā. Beedribas taktetaji schim brihscham ir Latweeschu-Widsemē: preeksch Naunas, Jaun-Beebalgas un Dsehrbenes apgabaleem — N. von Bander lgs, dšihwo Naunas-Jaunmuischā; preeksch Salaspils un Tschkiles apgabaleem — W. von Lōwis-Kalnāmuischā, dšihwo Rīgā, Nikolai-eelā Nr 31. Kurds apgabalds taktetaji nam, no tureenes tad jagreeschahs taisni pee dirfzijas Tehrpatā.

Kursemes krusas-apdroschinaschānas-beedribas agenti ir preeksch Bauskas apgabala — von Böttcher-Pommuschā un Heinrich Harff-Bez-Saulē, preeksch Zehlabmeesta apgabala — wirstungs barons von Vietinghoff; preeksch Jaunjelgawas apgabala — sekretars Mikel Reinfeld; preeksch Sezes apgabala — krona meschlungs Neppert; preeksch Pluktes apgabala — pilskungs barons von Bistramb un asefors barons Theodor von Engelhardt; preeksch Lūuma apgabala — pilskungs barons von Dissenberg; preeksch Talsu apgabala — W. Kronberg; preeksch Wentspils apgabala — pilskungs barons von Sacken; preeksch Kuldigas apgabala — asefors barons von Lieven; preeksch Alisputes apgabala — asefors barons von Rōnne; preeksch Grobinas apgabala — pilsehtas galwa barons von Bodelschwing.

Schihš beedribas atnestu muhsu laulfaimneekem dandš labumu, ja wini pee tahm netil ween jo stipraki peedalitos — zaur saweent eemakfajumeem, bet ari zaur wifadu zitu sawu peenahkumu kreetnaku, zeeschaku ispilbischānu, ko daschi labi masgruntneeki wehl pawisam mas eelwehco.

Apdroschinaschānas-peeteikschānahs eefneegschāna zaur rakstu un premijas maksaschāna top brihscheem ilgati, ne tā wajadšigs, nokawetas, zaur ko schim beedribāhm pahral dandš apgrehtibas top uskautas, pat strihdini fazelti.

Daschi laulfaimneeki pagatawo sawu apdroschinaschānas-peeteikschānos til wehl pehž pabeigtahs wasaras-sehjas, un ar maksaschānu nomilzinajahs, kamehr polise isgatawota winu rotās nahkuse atpakal, tā la pa starpahm jaw jūnija mehnesis peenahzīs. Bet krusa naw pageetiga deesgan, til ilgi gaidit, tā la

ta nereti jaw maja mehnesi usdrofchinajahs darit flahdes. Nu fazelahs daschadi jautajumi; wispirms, waj laukfaimneeks fawus laukus bij apdrofchinajis, waj nē. Tē tad nenas nenahl swarā tahs domas jeb tas usflats, ka laba eegriba jeb pirmahs eefahltums preeksch ispidischanas, t. i. peeteifschanahs eefneegums, jaw ir peeteekofchi, fur preti apdrofchinafchanas-nofazijumi flaidri un faprotami norahda, ka beedriba til pehz premijas malfafchanas ismalka apdrofchinafchanas naudu.

Ja nu beidsot schi leeta laukfaimneekam par labu ir isdarita, tad fahlahs jaunahs grubtibas, tapehz ka flahdes islihdfinafchanai, jauna peeteikuma ne-eefneegschanas deht, pehz pagahjuscha gada polifes janoteek.

Schē lahdi peemehri. A. bij pagahjuscha gada 100 puhweetas seemas-labibu, un protitilai rudsus, apstrahdajis; schini gada tapat 100 puhweetas seemas-labibu, bet 10 puhweetas ir to starpā no labakas ihpaschibas un ar kweescheem apsehtas. Bet kad nu pagahjuscha gada ne lahdi kweeschi nebij apdrofchinati, tad A. par to pee kweescheem zeesto flahdi nedabu atlihdfinafchanas. — B. ir pagahjuscha gada 100 puhweetas rudsus apdrofchinajis; bet schogad lauks ir drusku leelaks, tā ka nu ir 110 puhweetas rudsu. Par tahm pahrafahm 10 puhweetahm tam nenahlahs nekahda atlihdfinafchana.

Teescham jabrihnahs par to, ka schahdas nolawefchanas pee apdrofchinafchanas wehl noteek, tur fur peeteikumi jaw pirmā pawafarā ir deefgan weegli isdarami un daschi pahrgrosijumi ir wehlaki ari lehti pasinajami. Ka tas mehds wehl notikt, to aprahda schahds atgadijums praktiskā dsihwē.

Kahds grunts-ihpaschneeks noseek sawa peeteikuma isstrahdaschani lihds wasaras-lauku apstrahdaschanas beigahm. Tē nu winsch nosehschahs pee sawa galda, scho leetu ispidit; bet seewa — spulgazina winam peefheidsahs klahn un to usajizina isbraukt laiminds uf pazeemoschanos. Abi isbrauz. Pehz lahdas stundas birst krusa un grunts-ihpaschneeks zeefsch flahdes lihds 900 rublu fudr. Nu winsch sahll schehlotees pee beedribas direkzijas un pilnahs sapulzes; daschreis tē ir eefpehjam wehl apschelotees; bet loti beeschi tahdā wihsē nahl ari par wehlu. — Tahdas apdrofchinafchanas nowilzinafchanas notiktu wehl beeschaki, ja beedribas agenti nedarbotos atgahdinadami un pamudinadami.

Til daudis par agraki pasteidsamu apdrofchinafchani un premijas malfafchani.

Ja apdrofchinafchana peenahzigi notikufe, tad laukfaimneeks war uf krusas birschani droschi noskatitees; un ja tas notizis, tad faimneekam peenahlahs beedribai par to pasinot. Un schē tad nu beeschi noteek schahdas wainas:

- 1) netop aisweenu likumigais usrahdischanas jeb pasinoschanas laiks eewehrots;
- 2) neteel apflahdetee lauki pilnigi usdoti;
- 3) top flahdes-leelums pahraf augfts usfihmets.

Beedribas war ismalkat til pehz ihstā laika usdotahs flahdes. Ja lahda pagasta ir 20 faimneeku lauki zaur krusu apflahdeti, tad jaruhpejahs par to, ka ari wif kopā dabu sawu atlihdfinafchani; bet kas tad buhtu ne-eefpehjam, ja schodeen weena data, pehz 6 deenahm otra data un pehz 10 deenahm tas pahrafahm sawu flahdi usdotu.

Tapat takfatori jeb takfetaji newar weenā un tai paschā laika sawu leetu peenahzigi iswest, kad 2 lauki usdoti kā apflahdeti un wehlaki wehlejahs, lai 6 laukus notakfē.

Schihis beedribas pagehr aif swarigeem eemefleem, lai apflahdetais laukfaimneeks sawā flahdes-usrahdijumā peemin, lahda leelumā flahde pee latra weeniga lauka notikufe, waj $\frac{3}{4}$ waj $\frac{1}{12}$ u. t. pr. no plaujas ir saudeta. Winas to pagehr wispirms tapehz, ka masakas flahdes no weena pascha takfatora gan war tapt aprehminatas, turpreti leelakas ir no weselas kommisijas japahrluhko; tad ari tapehz, lai ihpaschneeks taptu wadits uf latras weenigahs flahdes ruhpihu ismekleschani un uf patstahwiga apspreeduma taisfichani. Ihpaschneekam nebuhs laukus, kas tihri neeka flahdi zeetufchi, til leeliski usdot.

Deemschehl top schis peenahltums wehl til beeschi nepeeklahjigā wihsē usluhskots, kā nahkoschais uswedums to peerahdihs.

Kahds muischneeks, kas sawus laukus par 6000 rubl. f. bij apdrofchinajis, usdewa wifu sawu plauju kā gandrihs wifai ispositu. Bet weena un otra lauka flahde istaisija til ween tā ap $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ lihds $\frac{5}{6}$ un wifas flahdes usdoschana bij — 4000 rubl. f. Pehz falihdfinafchanas tahdā wihsē sinams newareja til daudis malfat; tapa fa-ajizinati ari wehl ziti leetas-prateji kopā — un beidsot tika nospreefts ismalkat flahdes-atlihdfinafchanas pawifam tilai 250 rubl. f. Ar scho atlihdfinafchani bij beidsot ari apflahdetais muischneeks gluschi meerā. Daudis lauki, kuru plauja bij kā saudeta lihds usdota, nebij neweenu krusas-graudu dabujufchi. Ir wehl daschi ziti atgadijumi, fur usdotahs flahdes sneeguschahs lihds pat 8000 rubl. f. leelumā; bet pehz flaidrakas ismekleschanas dabuta atlihdfinafchana tilai 600 rubl. f. Ziti apdrofchinatete usdewufchi til leelas flahdes-atlihdfinafchanas naudas ismalfafchani til ween tais domas, ka preeksch nodingeschanas wehl buhschot laika deefgan. Bet tas ir loti nepareisi.

Wif tas, ko patlaban angischā usfihmejahm, ir latram apdrofchinatajam stingri jo stingri ja-eewehro. Ari ir loti wajadfigs, ka latrs apdrofchinatajs no schihm krusas apdrofchinafchanas beedribahm paschahm, waj winu agenteem, isnem weenu eksemplari latwiskā walodā nodrukatu statutu jeb likumu. Tahlak ir loti wehlejam, ka tiklah Widsemes kā Kurjemes krusas apdrofchinafchanas beedribas ari pa muhsu latwiskleem, ihpaschi muhsu semkopibas, laikrafiteem sawu agentu lihdsfchinigahs un jaunahs waj pahrzeltahs peeteifschanahs-weetas jeb kantorus il reis bes atrahschanahs un lawefchanahs issludinatu.

Zil plaschi tapat Widsemes kā Kurjemes krusas apdrofchinafchanas beedribas nofazijumi ari iraid, til weegli un pareisi tee war tapt ispiditi, kad apdrofchinatajs ihstena laika lahrtigi peeteizahs pee agenteem waj paschas direkzijas un pareisi usdod sawu zaur krusas negaisu notikufcho flahdi, un kad winsch il reis wajadfigā atgadijumā ari no sawas pufes peenahzigi iswehle flahdes apspreedejus. Ka apdrofchinafchana pret krusas negaisu ir ne ween ihsti deriga, bet ari loti wajadfiga leeta, par to laikam gan neweens pats wairs neschahbifees; til ween gan latram gribefees smalki jo smalki eepaschtees ar schahdu beedribu nofazijumeem, un latrs wehlefees no

fcho nofazijumu deriguma pahrlееzinatēes. Uf to sinams peepalihdfehs beedribas agenti zaur latwiskā walodā drukatu rakstu un likumu jeb statutu pasneegschani. Til lihds ween uf scho pufi wajadfigā flaidriba panahfta, tad prahrtigs semkopis gan wairs ilgi nekawefees, sawus lauka-raschojumus waj mahjas-kustonus apdrofchinat.

Bertrama Kahrlis.

Sihki notikumi is Rigos.

(Pasch nonahwibas mehginajums.)
Bijuschā weefnizā „Lübeck“ Elisabetes eelā Nr. 53, otrdeenu plkst. 6 wakarā Bruhschu pawalstneeze T. Tr., 45 gadus weza, mehginaja palahrtees, bet laika tapa pamanita un iszilpas atfwabinata. Pasch nonahwibas eemefls — bads.

(Sahdsibas.) 15. janwari starp pulstēn 6 un 7 rihtā, Maslawas Uhr-Rigā, Kalkzepu eelā Nr. 4, strahdneekam J. Reinfeldam zaur durwju atflehgās norahschani is schuhna issagti daschadi galbneeka rihti un 1 aitahdu kaschoks, 18 rubl. wehrtibā. Sagtās leetas atrada pee strahdneeka Fedora Naumowa, kas ari nodots ismekleschanas teefnesim. — Nakti no 11. uf 12. janwari, kā „Rig. Ztg.“ sino, biskapa muischinas arendotaram, Jakobam Ballodim, pee Rihschu esara, uslausta klehts un issagtas schahdas leetas: 6 seeweeschu puswadmalas lindraki, tahds pat mehtelis, 2 gabali puswadmalas a 7 un 8 oлектim, 8 gehretas aitahdas, 5 gultdeki, 1 lakats, 25 oлектis audekla, 3 pahri wilnainu seeweeschu seku, 3 pahri dubru zimdu, 1 lihka kreklis (schirtina), 1 lihku zepure, 6 galwas latati un 2 maifi, 90 rubl. 60 kop. wehrtibā. — Ringenes semneekam J. Elleram, eebraufschanas weetā, Stabu-eelā Nr. 31, nakti no 16. uf 17. janwari nosagts maifs ar 10 pudeem zufura, 64 rbl. wehrtibā.

Naudas-papihru zena.

Rigā, 18. janwari 1884.

Papirsi		maff.	prahija
Rusimperialis		8 43	8 45
5% banbiletu 1. isstadijums		95 1/2	96 1/4
5% inftr. 5. atnehmums		94 1/2	94 3/4
5% inftr. 5. atnehmums		95 1/2	—
Austruma isnahmums no 1877. gada		91 1/2	92 1/2
1. 5% Kreevu preehm. atnehmums		214 1/2	215 1/2
2.		211	211 1/2
Rib. Wolog. dsefsejela obl. 2. atnehmums		111 1/2	—
5% lonjel. 1871. gada atnehmums		136 1/2	—
Dsef. pilf. hipoteku bantas 5 1/2% obligacija		—	—
Kreev. sen. kred. 5% liblu-sihmes		139 1/2	140
Charlowas semst. 6% liblu-sihmes		91 1/2	91 3/4
Bisjemes liblu-grahmata		98 1/4	98 3/4
Kurjemes		—	—
Rigas hipoteku-beecor. liblu-grahm.		92 1/2	93 1/2
Rigas lom. bantas af.		278	—
Rigas-Dinaburgas dsefsejela alzijas		147 1/2	—
Rib. Wolog. dsefsejela alzijas		68 1/4	68 1/2
Maslawas-Brest. dsefsej. af.		—	—
Paltijas dsefsejela alzijas		109	—
Dinaburgas-Bitehtas dsefsejela alzijas		163 1/2	—

Zirkus sinas.

M a f f a p a r	pubeu		pubeu		pubeu		mija	
	rdl.	kop.	rdl.	kop.	rdl.	kop.	rdl.	kop.
Sweefschu	—	—	1	25	—	—	—	—
Rudju	—	—	—	98	—	—	—	—
Meefchu	—	—	—	93	—	—	—	—
Kufu	—	—	—	75	—	—	—	—
Sinfchlas	—	—	—	1 59	—	—	—	—
Kartupelu	—	—	1	20	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	—	7	60	—	—
Labu silu	—	—	—	—	—	—	26	—
Prautu silu	—	—	—	—	—	—	12	50
Kupjas fahls	—	—	—	—	—	—	70	—
Smalkas fahls	—	—	—	—	—	—	60	—
Stangu dsefse	—	—	—	—	2	20	—	—
Keipu dsefse	—	—	—	—	2	40	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	—	—	—	—	—

Aibildofchais redaktors: Ernst Pletes.

Sirkuigas ardeewas

iffau; weiteem, rabeem, draageem, brandfeneem un pashfameem, un mowairat teem, kas man pee, atwarifchanade no fhuinteres, afa! fere, deenafu Peterburga refabjotees, ar fteemahm epre: itaifufi.

Sirts fala man, haur' littenam
G' talpo kubfchigs, Kriifayam!
Tapeh; grib' lauffii littenam
Un lafret-pubfchig' Leifjaram.

Seefinfona Dahwis.

Sludinajums.

Sehjas un Jaunas muischas, u' pafchm fshwodameem fids

Jaunas pafes

ifdotas: 30. janwari Ugamsfshnawas, pee Kipit wihnuifhneela; 31. janwari Riga Su-kurbekera weefnija.

Peefonas, furas peh; fludinatem datumeem notefufchias pafes leetas — tiks lufumigi fo-witas.

Pag. wefalais: P. Grunftein.
Pag. wefalais: W. Medue.
Scrifweris: J. Sellmann.

Rembergfcheem

tiks 25. janwari 1884. g. Riga, Gfifha mahf-weeta jaunas pafes pui froua un pagafha notefufcham ifdotas.

Remberg, 17. janwari 1884.

Pag. wefalais: J. Kalnifsch.

Sehjas Grahweftroga ufturefufees atraitne Anna Elbert ir miruf, winas palaf pakifu-fchas mantibas atrodahs fchejeenes, teefas ala-bajfchana, un top tapchil lauris, lam teefha pee minnas mantibas peeturerees, la ari mirufchias paraboneeli ufaiznati, trijfo mehnefchds fcheit pechittees. Peh; termina apfeefchanaf tiks ar leetu lufumigi datiks.

Preefi fchidetais: W. Seefeldt.
Scrifweris: Jb. Sellmann.

Katarine Loppin idje

ir mirufe un winas mantiba gulfiona pah-deta ifufje, tad teel wifh winas parabon bewefi un nehmeft ufofufimati, 1 gada un 6 nedelu laita no apafchda ralfititas deenas, pee Kofnefes pa-gafha teefas pechittees. Peh; notefufcham ter-mina parabon bewefi netiks, lauffii un ar pa-raboneelem tiks peh; lifuma ifdarits.

Kofnefes pagafha-teefas, 11. janwari 1884.

Preefi fchidetais: W. Janfon.
Pagafha teefas fchideweris: J. Seefum.

Sirgu-tirgus Bauska

buhf 25. un 26. janwari 1884. gada bef tufkes mafkas.

Peh; nablamds gaddf ir las janwara-firgu-tirgus uf zetorto un trechfo deenu preefifch otra februaru noliftd, bet ja weena jeb otra no fchahm deenahm uf fefideenu jeb fwehdeenu trifu, tad las tirgus teel apfelts uf tabm fchihm preefifchajam diwi deenahm.

Bauflas pilfchias-waldf, 27. dezembri 1883.

Manf bshwollis tagaf patalufuf bafnizaf Kaleju-eela Nr. 4, 1 trepe.

Schilling,
mahjitajs.

Preefifch pirmas mahzibas Wahju wa-loda top wehl behrni mekleti Altonas-eela Nr. 3. Ia-perprafa pee fainneezes.

Augfii zeen. publifai zaur fcho padewigi fiau-ju, la mans weifals tagaf atrodahs Marftal-eela Nr. 2, apafchda, un la turpat ir dabu-jami gatawi

madratschi un koferi

wifadaf fortef. Aci peenemu apftelufumus uf wifecm manf amata pechitibofcheem, fa: ahdu, polfteru un tapfeereefchanas-dar-beem, gardium peefprauschanaf, delora-zifu tafififchana u. t. pr. un apfolu kreetu un labu darbu.

Ar augfteenibu

G. M. Kreusch,
Marftal-eela Nr. 2, apafchda.

Smalti famaltu

gipfi,

wiflabalaio mehflufchanaf - libdfellio preefifch abbolina un pahfufn-augeem, pee-dahwa

J. S. Zelma gipfu-fabrila.

Regulditawa: leelaja Rehnia un Kahru-celu fuhri Nr. 32.

Selun d'ina a j u m i.

Weifala-pahrzefchana.

No 3. janwara 1884 ejmu jawu modes: un manu-faktur-preefichu weikalu no Kalku-eelas (Kreemu flubu namā) pahrzehlif uf

Schlubau-celu, G. Schenbera namā,
blatus P. Lerchendorffam.

Ar augfteenibu

J. Breede.

Dehl pahrwilfchanaahs

pahrdodu wifaf prezes

pa 10 proz. lehtaki.

J. Bürgermeister,

tehranda-preefichu pahrdotamo,

leelaja Minz-eela Nr. 8.

Wehrmana un dehla

Rigas dsellslektuwes un mafchinn-fabrikas
nogulditawa

atrodahs Bastei-bulwari Nr. 2, uf Kalku-eelas fuhra Redlicha namā.

Ween- un diwftobru firtes no 8 rubl. libef 65 rubl. gab, ween- un diwftobru pistoles, rewolwerus un rewolweru-patronas, pulweru-raqus, ihftas S. B. fchaujamas-pistoles, jaunu, fefku- un fchurku-flafduf, miifna befmerus no 40 libef 120 mahz. fwerdamus,

miifna bultaf un oglu-pletifserus, dselfo ftroderu dselchus, dsirkles ar apgalwofchann, miifna un foka frahnus, wifadaf lukturu fortef, miifna un apfudrabortus pulfstenus, Anglu fchlehrs un dehlu-fahus, lahpfias ar un bef fahta, tehranda mehflu-dafchaf ar u. bef fahta, gowju un firgu-lehdes, wiflabakof ffranjuhju un Anglu ehwelu dselchus ar apgalwofchann, wiflabakof ffranjuhju un Anglu kaltus ar apgalwofchann,

wifaf gatawu ehwelu fortef, la ari wifadus zituf amarneeku-rihtus preefifch galdneelem, amermaneem, falejeem, af-flehfifneelem, feflenseelem, turpneelem u. t. l., wifaf fmalaf un weenfahrfchaf buhwju-afpalumu watadufbas peedahwa leela ifwehle pa lehtahm zenahm

G. Schönfeldta
tehranda un

fihlu- preefichu krahjumf leelumā,
leelaja Sinder-eela Nr. 12.

Kahds ihpafchums,

faftahwofchaf if 2 fshiwigamam mahjahm, weena ehberga un weenas augu-mahjad (treibufchfa) ir Sāflaulā, Alcfanderballi fhanzjos turwuma, prelim Hilla muiifhinaf, pahrdodamf jeb fsh-rejams. Kfohtakaf ffinas Sāflaulā, Alcfan-dra-eela Nr. 7.

Hugo Hermann Meyer,
Riga,

prelim Interim-teatrim,

ifpezialite jaw no 10 gadeem, wafnus-fprizes no 15 rbl. fahlot, pumfjus preefifch wifafm wajadufbahm, wifaf bruhfchu watadufbas,

nandas- fkapjus,

peedahwa wifecm lauffafimneekem fa fo jaunu

lokomotibes pa lofi lehtahm zenahm no 2¹/₂ un 4 firgu-fpehkeem.

Schwungreieni ir ifteetajami ari fa braujamee riteni. Mechanifmus ir til weenfahrfchaf, la nam wajadufigs neefi mafchinnifia neefi ari labdu leelatu fatarifjumu.

Prospektus uf peeprafijumu bef mafkas.

Rigas
kaulu- miltus,

Auglu
superfosfatus

pahrdod lehti

Herm. Stieda,

Marftal-eela Nr. 24.

Embargas muischas

moderefchana

ir no Surgeem 1884 uf renti dabujama.

Dehl aifzefofchanaf

top pahrdotaf 1 labi ufturetas tafel-klaweerus leelaja Sirgu-eela Nr. 24, fehta, pa 2 trepehm. Sapetezjabs no pulfsten 12-4 peh; pufteenaf.

Speckelins,
Gla- bildes
eefifch felta, melna un meln-felfa rahmiceem pa wiolehtako jenu eerahme
A. Jafowlens,
Gefch-Riga, leela Kaleju eela Nr. 46, 3 tr.,
fenaf Weera-eela Nr. 4a.

Uhdens-dfiruawas

fur nelad uhdens netruhfli, im 2¹/₂ feunneefu mahfas top no Surgeem uf wajral gadeem ifrentetas un weens mefcha gabalo pahrdodams par 15 rublu puhraweria. Klafitaf ffinas Pifen offiruawas pee grunneela, fchewes draufje, Neubad.

Muifha teel pahrdota 18 werites no fsheljeela, 76 werites no Peterburgaf, 740 to-fetinas jenes, leelafa data laba mefcha, we- tel jauri uf Peterburga, flawaf upes mala, fena libef 300 nefami, preefifch-dfiruawu bahmes weeta, jauna dseljeela linija eet jauri, te-nif kuhweta uf Archangeli, ir dafchafas zitaf eetaif war eewef. Raminu wifaplabet wajral- fahm-fchil. Kopt, ftrig u. t. pe. pilniga fainneezida, fir- rumi wehl neleeli, jaur jaurim wajral melna fe- me. Rofajita jena 16,000 rbl. Worefe: Cr. Ne- repofypr. P. Kpuznops, Narepof, eropom 6. Byaleowan yr. 1. 21.

Rig. Latw. beedriba.

Swehteen, 29. janwari 1884, plift 1 peh pufdeenas:

general-fapulze.

- Deenas kahrtiba:
- 1) Pahrfkats par beedribaf darbofcham 1882-1883.
  - 2) Revidentu pahrfpreedums.
  - 3) Runaf wihru fpreeduma apftiprafchana pa labdu runafwihru.
  - 4) Runaf wihru jefchanaf.
- NB. Beedru kahrtis ufrahdamaf pee ee-ja- burwim.

Jonatana beedriba.

Swehteen, 22. janwari 1884. g. pulfsten 1 peh; pufdeenas:

Pilna gada fapulze.

- Deenas kahrtiba:
- 1) Gada pahrfkats par 1883. g.
  - 2) Revidentu paginofjumf.
  - 3) Beedribaf ifumu pahrfpreedums.
  - 4) Ifftahufchaf preefifchneezibas un tomitjet lozefiu weeta jefchana peh; beedribaf ifum. § 24.
  - 5) Dajchabi preefifchiflumi no preefifchneezibas. Beedru kahrtis ja-ufrahda.

Maf-Jumpraw. palihdf. beedriba.

29. janwari 1884. g.

Kengeraga, Lerche fga mahja: Virma mafku-balle.

Gefablums plift. 6 wal.; beigas plift. 4 t. Mafka: lungceem 40 kap., fefchm 30 kap. Demafleereefchana pulfst. 1 peh; puhn. Uf laipnu peedafifchanaf eelufdf

Rig. Latw. Amatneeku palihdf. beedriba.

Swehteen, 22. janwari 1884:

Keifara dahra leelaja pawilionā: Mafku-balle.

Gefablums pulfst. 8 wal., beigas pulfst. 3 t. Mafka beedru lungceem un dahmahin 50 kap. nebeedreem 75 kap.

NB. Weefi teel fufgti pulfsten 1 mafku- nonent. Kahrtibas komiffio.

25 rublu patezibas-alkas. No 1. uf 2. dezembri 1883. g. nofagafes firgo libef ar tumfch- pehrivetahm lamanaahm. Sirgaf tumfchil peh- fch, ar baltahm krepehm un afii un peere fihme bi- fpaawas, peefifchlahjaf palihfas. Klafitaf ffinas ja-ufdof Alenfiala pagafha (Klingenberg), Mefter mahjad, Mahrpfite drauf- fje, Rigas.